

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, כ"ד טבת תשפ"א
08 ינואר 2021

מס' מסמך: 004-99-2021-000653

החלטה בתיק החקירה בו נחקר שר הפנים אריה (מכלוף) דרעי כחשוד

א. פתח דבר:

1. החלטה זו עוסקת בממצאי תיק החקירה במסגרתו נחקר כחשוד שר הפנים אריה (מכלוף) דרעי (להלן: **השר דרעי**). תחילה אעמוד על החלטתי בתמצית, בהמשך אפרט את השתלשלות העניינים בטיפול בתיקים, ולאחר מכן אפרט את החלטתי.

2. אפתח בהדגשת שלושה דברים:

הראשון: לא נמצא בסיס ראיתי להוכחת החשד המשמעותי - אשר עמד ביסוד החקירה - לביצוע עבירות של שחיתות שלטונית על ידי השר דרעי.

השני: החלטתי בעת הזו משמעה שאני **שוקל** להעמיד לדין את השר דרעי. טרם התקבלה החלטה סופית בדבר.

השלישי: החלטה זו אינה פורסת את מלוא התמונה העובדתית העולה מתיק החקירה, או את מכלול הטעמים הניצבים בבסיסה. זאת מן הטעם הברור כי הרחבת התמונה העובדתית בעת הזו, מעבר למפורט, עלולה לפגום בהליך השימוע ובהליך הפלילי, ככל שיתנהל.

ב. הליך החקירה ובחינת ממצאיה בפרקליטות המדינה:

3. בשלהי שנת 2015 התקבל במערכת אכיפת החוק מידע הקשור לשר דרעי, אשר הצביע על פי החשד על העברות סכומי כסף משמעותיים מאנשי עסקים למשפחת דרעי, בדרכים שונות, חלקן קודם לחזרתו לפעילות פוליטית בינואר 2013 וחלקן לאחר שהחל לכהן כחבר כנסת. בהתאם לכך, ולאחר הליך בדיקה מקדימה, במהלך שנת 2016, קיבלתי את המלצת ראש אגף חקירות ומודיעין במשטרת ישראל דאז ואת המלצת פרקליט המדינה דאז, לפתוח בחקירה פלילית בחשד לביצוע עבירות מתחום השחיתות השלטונית. בתוך כך, במהלך שנת 2017 החל שלב נוסף בחקירה, בשיתוף רשות המיסים, אשר במהלכו גם נחקר השר דרעי כחשוד.

היועץ המשפטי לממשלה

החקירה נוהלה בידי היחידה הארצית לחקירות הונאה במשטרת ישראל, בפקודו של מפקדה לשעבר, תת-ניצב כורש ברנור, ובשיתוף משרד פקיד שומה חקירות תל-אביב ברשות המיסים, תחת הנהלתו של פקיד השומה מר דרור דניאל.

4. החשד הראשוני שעמד בבסיס החקירה היה לכך שהשר דרעי ביצע עבירות של שוחד, מרמה והפרת אמונים והלבנת הון. במהלך שנת 2017, נוכח ממצאים שעלו בחקירה, התפתחה החקירה גם לבחינת חשדות לביצוע עבירות מס ועבירות של הצהרה כוזבת לרשויות. זאת בגין מספר אירועים שאלה עיקרם, על פי החשד: העברות כספיות בסכומים של מאות אלפי ש"ח, שהועברו לשר דרעי מאנשי עסקים שונים; הטמעת כספי מזומן למערכת הבנקאית ללא דיווח; עסקאות למכירת מגרשים בבעלות השר דרעי בשכונת גבעת שאול שבירושלים ובשכונת הר שמואל שבגבעת זאב; רכישת מגרש במושב ספסופה; הצהרות של השר דרעי ליושב ראש הכנסת ולמבקר המדינה; דיווחים חסרים בהצהרות הון לרשויות המס ועוד.

5. במסגרת החקירה, אשר נמשכה מספר שנים, בוצעו פעולות חקירה רבות. בתוך כך נחקרו מספר חשודים ובכללם השר דרעי, אחיו ומקורבים אליהם, וכן נחקרו עשרות רבות של עדים, חלקם בחו"ל, נערכו מחקרי תקשורת, ונתפסו מאות מסמכים רלוונטיים. כן התקיימו במהלך החקירה מספר רב של ישיבות עבודה משותפות בראשות פרקליט המדינה ובראשות, ובהשתתפות בכירי משרד המשפטים, ראש אגף חקירות ומודיעין, מפקד יאח"ה והממונים על החקירה מרשות המיסים, במסגרתן אישרתי את כיווני החקירה, ואת פעולות החקירה המהותיות שבוצעו.

6. עם סיום החקירה, בחודש נובמבר 2018, העבירו משטרת ישראל ורשות המיסים את מכלול החומר שנאסף לידי צוות הפרקליטים המלווה את החקירה מפרקליטות מחוז תל-אביב (מיסוי וכלכלה). כן צרפו משטרת ישראל ורשות המיסים את עמדתן ביחס לממצאיה, ולפיה לא התגבשה תשתית ראייתית להוכחת עיקר עבירות השחיתות השלטונית אשר יוחסו לשר דרעי לכתחילה. יחד עם זאת, מסרו משטרת ישראל ורשות המיסים כי קיימת תשתית ראייתית מספקת להוכחת ביצוע עבירת מרמה והפרת אמונים, וכן לביצוע עבירות מס בסכומים משמעותיים, הלבנת הון, שיבוש מהלכי משפט ומסירת תצהיר כוזב (שבועת שקר) למבקר המדינה וליו"ר הכנסת בנוגע לנכסיו ולהכנסותיו. עוד מסרו משטרת ישראל ורשות המיסים כי התגבשה לשיטתן תשתית ראייתית נגד אחיו של השר דרעי, עו"ד שלמה דרעי, המשמש כיום בתפקיד יו"ר עמית בקק"ל, להוכחת ביצוע עבירות מס בסכומים משמעותיים, וכן כי התגבשה תשתית ראייתית להוכחת ביצוע עבירות הלבנת הון ועבירות מס על ידי חשודים נוספים.

היועץ המשפטי לממשלה

7. מחומר הראיות שנאסף בחקירה עלה, בתמצית, חשד כי במהלך השנים 2010 – 2013, בתקופות הסמוכות לחזרתו לחיים הפוליטיים, השר דרעי הרבה להתנהל במסגרת פעילותו העסקית והאישית באמצעות כסף מזומן, וזאת, על פי רוב, באמצעות המערכת החוץ בנקאית. בתוך כך, פעילותו העסקית נעשתה באמצעות מקורביו ואנשי אמונו, תוך שהשר דרעי מרחיק עצמו מהדברים, ומדווח כזב לרשויות המדינה השונות.
8. לאחר העברת מכלול חומר החקירה לידי פרקליטות מחוז תל אביב (מיסוי וכלכלה), החלה פרקליטת המחוז דאז, המשנה לפרקליט המדינה דהיום, גבי ליאת בן ארי, וצוות פרקליטים מטעמה בבחינת חומר הראיות וגיבוש חוות דעתם. בתוך כך לובנו סוגיות שונות, עובדתיות ומשפטיות, העולות מחומר החקירה, בוצעו מספר השלמות חקירה בנושאים שהיה צורך לחדדם, ונכתבה עמדתם ביחס למשמעות המשפטית של הדברים.
9. ביום 31.7.2019, לאחר בחינת חומר הראיות שנאסף וחוות הדעת בנושא, מצא פרקליט המדינה דאז לקבל את עמדת פרקליטת המחוז דאז ובכירים נוספים מפרקליטות המדינה, ולהמליץ בפניי להגיש כתב אישום נגד השר דרעי בגין עבירות מס, עבירות הלבנת הון ומסירת תצהיר כוזב למבקר המדינה וליו"ר הכנסת, על פי הנימוקים המפורטים בחוות הדעת שהונחו בפניו. זאת בגין מספר אירועים כדלקמן: (א) מספר הפקדות מזומן משמעותיות שביצע השר דרעי במערכת החוץ בנקאית באמצעות שניים ממקורביו המלמדים על ביצוע עבירות של הלבנת הון לפי חוק איסור הלבנת הון. (ב) דיווח כוזב לרשות המיסים של השר דרעי אודות מכירת נכס מקרקעין בגבעת שאול לאחיו המלמד על ביצוע עבירות מס לפי חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה). (ג) דיווח כוזב של השר דרעי לרשות המיסים אודות מכירת נכס מקרקעין בהר שמואל המלמד על ביצוע עבירות מס לפי חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה). (ד) הצגת מצג כוזב לוועדת הקבלה לאגודה השיתופית ספסופה, והשמטת הנכס בספסופה מתוך הצהרות ההון לרשות המיסים, המלמדים על ביצוע עבירות קבלת דבר במרמה לפי חוק העונשין, ועבירת מס לפי פקודת מס הכנסה. (ה) אי דיווח לרשות המיסים על תקבול מאת אדם בשם משה הבא וחברת אגד וסכום כסף נוסף שהתקבל ממשה הבא, המלמדים על ביצוע עבירות מס לפי פקודת מס הכנסה. (ו) אי דיווח אודות תקבולים שהתקבלו בגין גיוס השקעה לחברה בשם "גרין אושן", המלמדים על ביצוע עבירות מס לפי פקודת מס הכנסה. (ז) מתן תצהיר שקר למבקר המדינה וליושב ראש הכנסת אודות נכסיו של השר דרעי המלמד על עבירות של קבלת דבר במרמה לפי חוק העונשין. יחד עם זאת מצא פרקליט המדינה, כהמלצת פרקליטת המחוז דאז, שאין תשתית ראייתית לביסוס החשד לביצוע עבירת המרמה והפרת אמונים על ידי השר דרעי.

היועץ המשפטי לממשלה

ג. הליך העבודה בפניי והחלטתי:

10. עם קבלת חומר הראיות ועמדתו של פרקליט המדינה דאז, בחנתי את הדברים, ובעקבות כך הפניתי שאלות הבהרה לצוות הפרקליטים המטפל בתיק, אשר הביאו לכתיבת חוות דעת משלימה. לאחר בחינה משלימה של הדברים, קיימתי סדרה של ישיבות לצורך לימוד חומרי החקירה וחוות הדעת ולצורך בחינתם. בישיבות שהתקיימו בפניי השתתפו המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט פלילי), גבי עמית מררי; המשנה לפרקליט המדינה (אכיפה כלכלית), גבי ליאת בן-ארי; פרקליט מחוז תל אביב (מיסוי וכלכלה), מר יהונתן תדמור; וצוותיהם.

11. במסגרת הדיונים בפניי הוכנו מסמכים משלימים שונים לבקשתי, אשר סייעו בליבון סוגיות שהתעוררו. בתוך כך, נוכח סוגיות עובדתיות ומשפטיות שהתחדדו בהם, השתנתה עמדת צוות הפרקליטים המטפל בתיק, ביחס לחלק מהאירועים, כפי שהוצגה בזמנו בחוות דעתם שנמסרה לפרקליט המדינה. כך ביחס לעבירת קבלת הדבר במרמה בעניין אירוע ספסופה ולעבירות המס בעניין אירוע הר שמואל, אשר לגביהם סברו לכתחילה כי יש בסיס ראייתי מספיק להוכחתם, במהלך הדיונים עמדתם הייתה כי אין די ראיות לעשות כן. עוד עלה במסגרת הדיונים בפניי כי אף ביחס לאירועים הנוספים, נפלה מחלוקת בין משתתפי הדיונים ביחס לדיות הראיות ולאפשרות להוכיח חלק מהם ברף הנדרש במשפט פלילי, וביחס לחלקם ישנה תמימות דעים.

12. לאחר בחינת הדברים, החלטתי לקבל את העמדה לפיה יש בסיס ראייתי לשקול להעמיד לדין את השר דרעי, ולזמנו לשימוע, בגין חלק מהאירועים שעניינם עבירות מס, כמתואר בכתב החשדות, שעיקרם כדלקמן: (א) דיווח כוזב לרשות המיסים של השר דרעי אודות מכירת נכס מקרקעין בגבעת שאול לאחיו המלמד על ביצוע עבירות מס לפי חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה). (ב) אי דיווח לרשות המיסים על תקבול מאת אדם בשם משה הבא וחברת אגד וסכום כסף נוסף שהתקבל ממשה הבא, המלמדים על ביצוע עבירות מס לפי פקודת מס הכנסה. (ג) אי דיווח אודות תקבולים שהתקבלו בגין גיוס השקעה לחברה בשם "גרין אושן", המלמדים על ביצוע עבירות מס לפי פקודת מס הכנסה.

13. בו בזמן, לא מצאתי כי יש בסיס ראייתי מספק להעמיד לדין את השר דרעי בגין האירועים הבאים: (א) ביחס לחשד לביצוע עבירות הלבנת הון בשל מספר הפקודות מזומן משמעותיות שביצעו מקורביו של השר דרעי במערכת החוץ בנקאית, נמצא כי יש קושי ראייתי להוכחת היסוד הנפשי המוגבר הקבוע בעבירה זו ביחס לשר דרעי. ביחס לאפשרות ליחס לשר דרעי עבירות מס בגין מכלול הסכום המזומן שהתגלה במסגרת החקירה, נמצא כי יש קושי ראייתי

היועץ המשפטי לממשלה

להוכיח כי סכום זה הופק מהכנסה החייבת במס. (ב) ביחס לחשד להצגת מצג כוזב לוועדת הקבלה לאגודה השיתופית ספסופה, נמצא כי יש קושי לבסס את רכיב המרמה הדרוש להוכחת העבירה; וביחס להשמטת הנכס בספסופה מתוך הצהרות ההון לרשות המיסים, בשל ראיות מסוימות התומכות בגרסתו של דרעי לפיו הרישום הפורמאלי של הנכס, שלא היה על שמו, אכן משקף את המצב העובדתי ביחס לבעלות בנכס לאשורו, התעורר קושי להוכיח את הרכיב הנפשי הדרוש להתגבשות העבירה. (ג) ביחס לחשד לדיווח כוזב של השר דרעי לרשות המיסים אודות מכירת נכס מקרקעין בהר שמואל, נמצא כי יש קושי ראיתי להוכיח, ביחס לדרעי, את התגבשות הרכיב העובדתי ואת הרכיב הנפשי הדרושים לעבירה. (ד) ביחס לחשד למתן תצהיר שקר ליושב ראש הכנסת נמצא קושי להוכיח את רכיב הנחת הדעת שהוא חלק מהיסוד העובדתי הדרוש להתגבשות העבירה; וביחס לחשד למתן תצהיר שקר למבקר המדינה, לאור הממצאים באירועים אחרים, נמצא שלא ניתן לקבוע שהתגבש היסוד העובדתי והיסוד הנפשי הדרוש להוכחת העבירה.

14. סופו של דבר: אני שוקל להעמיד לדין את השר דרעי בגין עבירות מס, כמתואר בכתב החשדות. לפני שאקבל החלטה סופית ביחס לשאלת העמדתו לדין פלילי, יוזמן בא כוחו לטעון נגד אפשרות העמדתו לדין פלילי במסגרת שימוע כמקובל.

אביחי מנדלבלית